

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Vänersborg 2019-08-14

En kortrapport om administrationens omfång och kostnader – behövs det?

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Rapportens slutsatser	3
Utveckling av kostnad och omfattning för lednings- och administration	4
Utveckling av kostnad och omfattning för vårdyrken.....	7
Utveckling av kostnad och omfattning för övriga yrkesgrupper.....	10

Bakgrund

Västra Götalandsregionen är en av landets största arbetsgivare med ca 50 000 årsarbetare. Att de ekonomiska och personella resurserna används optimalt och till de ändamål som regionfullmäktige har lagt fast är av avgörande betydelse för verksamhetens och välfärdssystemets legitimitet.

Under den moderatledda ledningens maktinnehav i Västra Götalandsregionen sedan valet 2014 har man understrukt sin ambition att minska onödig administration. Ett viktigt arbete för att effektivisera organisationen i syfte att frigöra så mycket resurser som möjligt till kärnverksamheterna. Arbetet förutsätter dock politiskt intresse och återkommande uppföljning.

Föreliggande rapport avser ge en bild av hur den övergripande administrationen – dvs. stöd- och ledningsverksamhet, men även handläggarsupport till kärnverksamheterna – har utvecklats i omfattning och kostnader. Jämförelser görs även för utvecklingen inom andra yrkesgrupper i regionen för att kontrastera uppgifterna mot varandra. Underlaget för jämförelsen bygger på rekviderade uppgifter från koncernkontoret.

Rapportens slutsatser

Mot bakgrund av redovisade uppgifter i denna rapport kan det konstateras att de administrativa kostnaderna för ledning och administration har fortsatt öka, både i faktiskt antal, och i procentuell förändring, jämfört med alla andra yrkesgrupper i regionen. Detta strider mot den ambitionslinje som lades fast, dvs. att minska de administrativa kostnaderna i Västra Götalandsregionens verksamheter. Förändringarna har dessutom skett i en situation där behovet av basfinansiering för verksamheterna, framför allt inom hälso- och sjukvården, har varit akut och nödvändigt. Rapporter om ackumulerande underskott inom sjukhusvården har utlöst varandra under ett antal år, med åtföljande sparåtgärder i form av stängda vårdplatser och försämrade tillgänglighet.

Den nedåtgående utvecklingen vad gäller sjuksköterskor är oroande. Samtidigt har antalet undersköterskor ökat marginellt, och antalet läkare har en fortsatt ökning. En fråga som helt naturligt bör ställas är om det ökande antalet läkare kan matchas av andra yrkesgrupper för att sammanlagt ge ökad vårdproduktion i den egna verksamheten.

Detta begränsade underlag ger också indikation på att löneutvecklingen för vissa yrkesgrupper bör fokuseras om regionen ska bibehålla sin konkurrenskraft. Visserligen redovisar underlaget endast de totala kostnaderna för respektive yrkesgrupp men den procentuella förändringen av dessa kostnader torde också kunna ses som en indikation på löneutvecklingen i varje grupp. Här bör särskilt löneläget för sjuksköterskor lyftas fram.

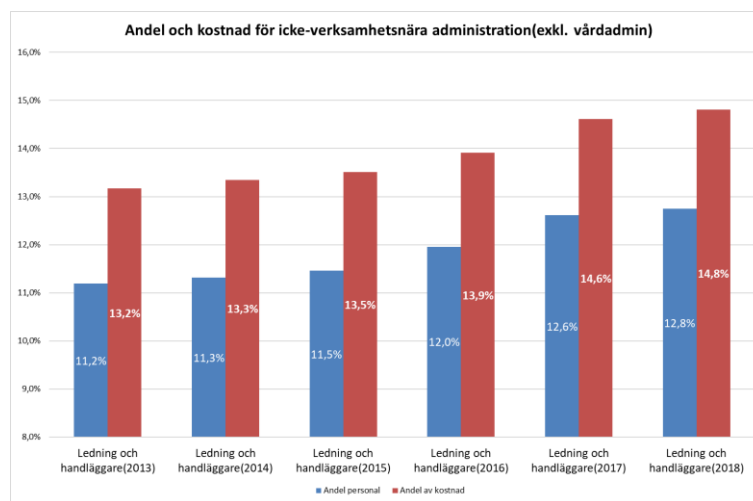
Djupare utredning och analys bör ske om vad de redovisade trenderna i rapporten beror på och vilka åtgärder och insatser som behövs för att vända utvecklingen.

Slutligen ställer vi oss frågan om den politiska ledningen har adekvat styrnings- och ledningsförmåga för att vända utvecklingen. Vår slutsats är dessvärre att regionen administrativa överbyggnad fortsätter att växa. Något som den politiska ledningen tycks inte ha kontroll över. Rapporten indikerar att ledningen hellre valt att satsa på utbyggnad av den övergripande administrationen än att säkra tillgången till vårdpersonal. Vår politiska slutsats är att införande av fler vårdval och behov av utbyggnad av kontrollsystem, vilket har i uppdrag att följa upp hur destinerade medel används, men även satsningar på ledningsskiktet är de prioriteringar som har gjorts under mandatperioden. Att de centrala vårdyrkenas lönenivå bör uppmärksammas är något som vi i våra återkommande oppositionsbudgetar har uppmärksammat, men förefaller ha gått den politiska majoriteten obemärkt förbi.

Utveckling av kostnad och omfattning för lednings- och administration¹

Diagrammet nedan redovisar hur omfattningen av genomsnittligt antal årsarbetare och kostnaderna för Ledningsarbete och s.k. handläggare- och administrationsarbete i regionen utvecklats sedan 2013.

Antal i personalstock(årsmedelvärde)	Antal						Diff 13-18	Diff 17-18	Andel	Diff 13-18	Diff 17-18
	2013	2014	2015	2016	2017	2018					
L1= Ledningsarbete	1 414	1 432	1 484	1 608	1 761	1 897	483	136	34,2%	7,7%	
L2= Handläggare- och administrationsarbete	3 672	3 797	3 891	4 061	4 375	4 452	780	77	21,2%	1,8%	
Totalt	5 086	5 229	5 375	5 669	6 136	6 349	1 263	213	24,8%	3,5%	

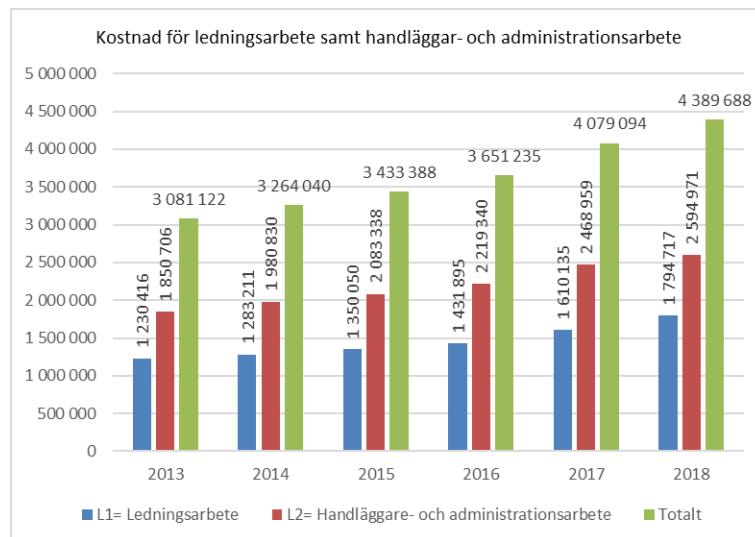
Antalet i ledningsskikt har ökat med 7,7% mellan 2017–2018, medan antalet handläggare och administratörer har ökat med 1,8% under motsvarande period. Den förstnämnda gruppen har ökat med 136 personer medan den senare med ytterligare 77 personer. Förändringarna i dessa kategorier är än större mellan 2016–2017.

¹ L1=Ledningsarbete, L2= Handläggare- och administratörsarbete(Källa: Koncernkontoret)

Ledningsarbetets kostnader har sedan 2013 ökat med ca 564 mnkr till ca 1,7 mdkr, medan kostanden för handläggare och administratörer ökat med ca 744 mnkr till ca 2,6 Mdkr. För båda grupperna noteras en totalkostnad 2018 på ca 4,4 mdkr.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Diff 13-18	Diff 17-18
L1= Ledningsarbete	1 230 416	1 283 211	1 350 050	1 431 895	1 610 135	1 794 717	564 302	184 583
L2= Handläggare- och administrationsarbete	1 850 706	1 980 830	2 083 338	2 219 340	2 468 959	2 594 971	744 265	126 011
Totalt	3 081 122	3 264 040	3 433 388	3 651 235	4 079 094	4 389 688	1 308 567	310 594

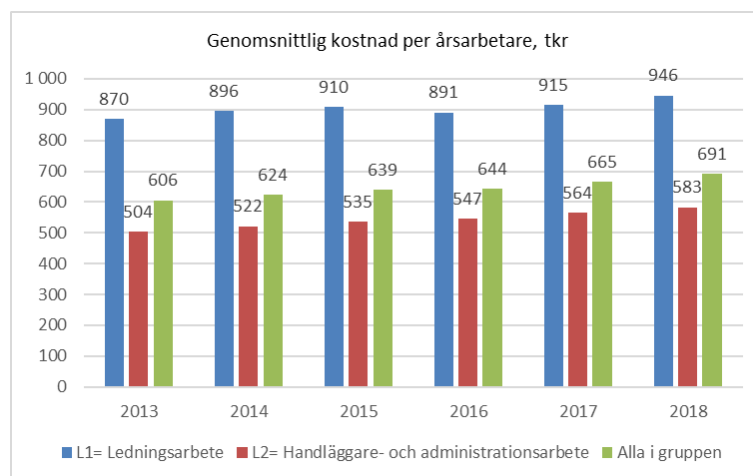
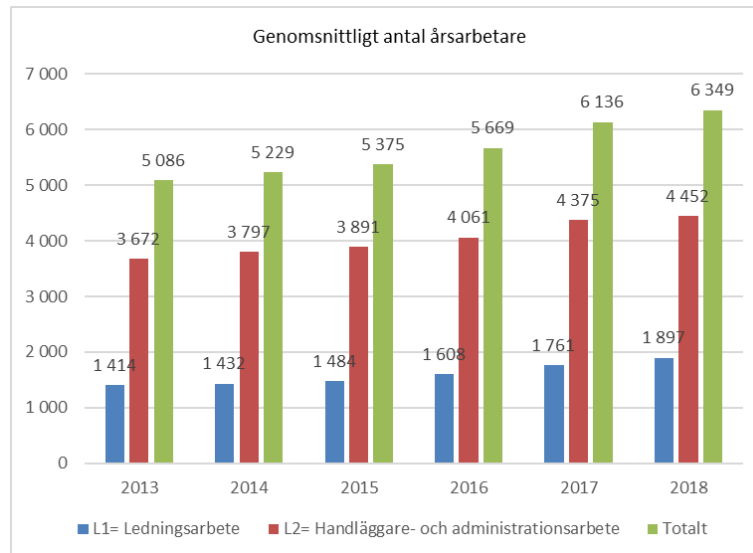

Totalt arbetar 1 897 årsarbetare i ledningsposition och 4 452 årsarbetare som handläggare eller administratörer. Sammanlagt arbetare 6 349 årsarbetare i båda grupperna, vilket innebär att grupperna utgör 12,8 procent av alla anställda i regionen och upptar ca 14,8 procent av personalkostnaderna. Värt att notera är att grupperna har ökat sin andel från 2013, med 1,6 procent i antal och med samma andel av totala personalkostnader.

Den genomsnittliga kostnaden 2017 för en i ledningsposition är ca 946 tkr (870 tkr 2013) och för handläggare/administratör 583 tkr (504 tkr 2013).

Diagrammen nedan visar genomsnittligt antal årsarbetare, kostnader samt kostnader per årsarbetare samt den genomsnittliga kostnaden inom respektive delgrupp:

Genomsnittlig kostnad per årsarbetare	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Diff 13-18	Förändring i % 2013-2018	Diff antal 17-18	Förändring i % 2017-2018
L1= Ledningsarbete	870	896	910	891	915	946	76	8,7%	32	3,5%
L2= Handläggare- och administrationsarbete	504	522	535	547	564	583	79	15,6%	19	3,3%
Alla i gruppen	606	624	639	644	665	691	86	14,1%	27	4,0%

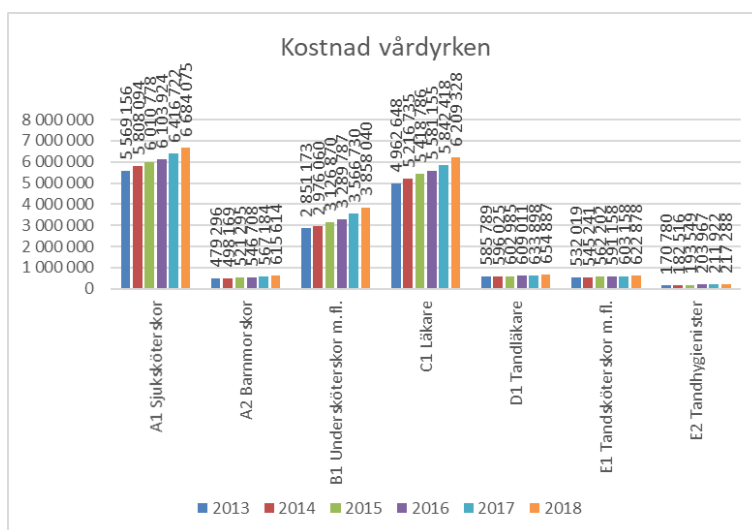
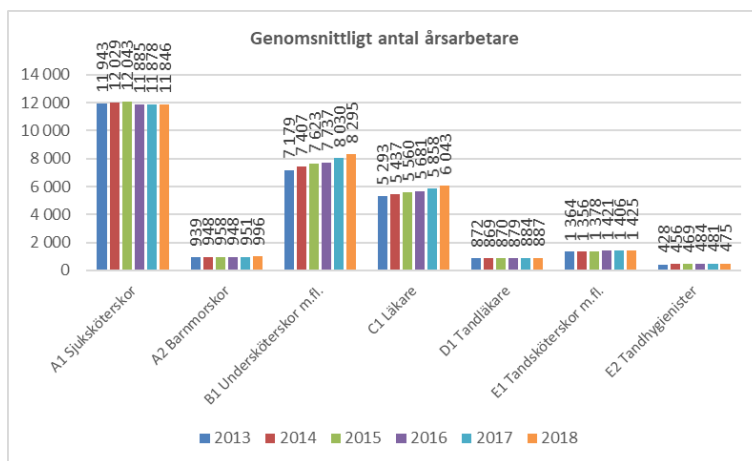
Tabellen nedan visar förändringen av den genomsnittliga kostnaden för ledningsarbete respektive handläggare och administratörer. Medan ledningsarbetets genomsnittliga kostnad under 2013–2018 har ökat med 8,7 procent har för gruppen handläggare och administratörer mer än fyrdubblats till 15,6 procent. För hela gruppen noteras en ökning av kostnaderna på 14,1 procent under 2013–2018.

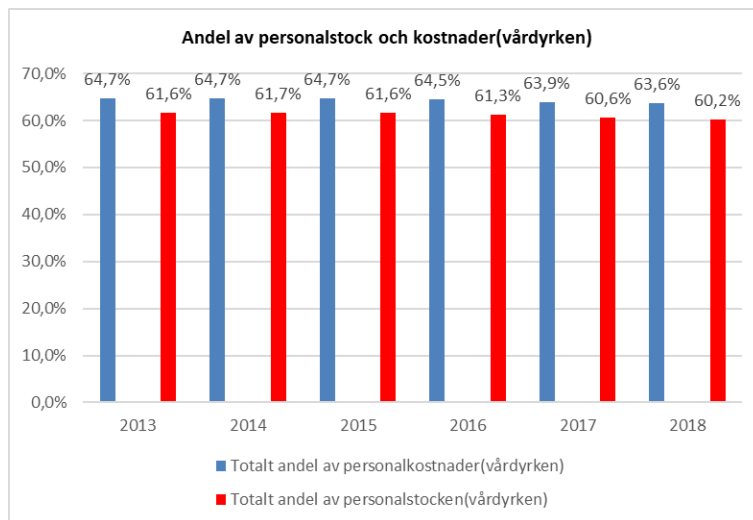
Genomsnittlig kostnad per årsarbetare	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Diff 13-18	Förändring i % 2013-2018	Diff antal 2017-2018	Förändring i % 2017-2018
L1= Ledningsarbete	870	896	910	891	915	946	76	8,7%	32	3,5%
L2= Handläggare- och administrationsarbete	504	522	535	547	564	583	79	15,6%	19	3,3%
Alla i gruppen	606	624	639	644	665	691	86	14,1%	27	4,0%

Utveckling av kostnad och omfattning för vårdyrken²

Diagrammet nedan redovisar hur omfattningen av genomsnittligt antal årsarbetare och kostnaderna för vårdyrken (se förteckningen över ingående yrken nedan i fotnoten) i regionen utvecklats sedan 2013.

² A1=sjuksköterskor, A2= Barnmorskor, B1=Undersköterskor m.fl., C1=Läkare, D1= Tandläkare, E1= Tandsköterskor m.fl., E2= Tandhygienister(Källa: Koncernkontoret)

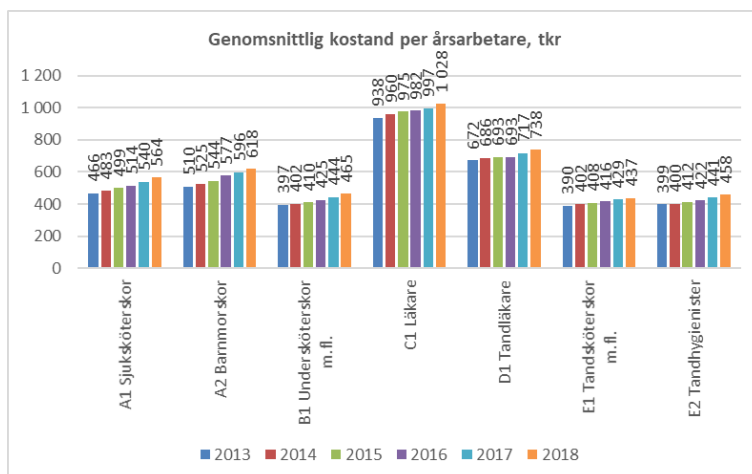
Noterbart ovan är att andelen, både i förhållande till kostnader och som andel av antal årsarbetare, har sjunkit över tid, framför allt sedan 2015 med 1,1 procent av kostnaderna och 1,4 procent av personalstocken.

Antal i personalstock(årsmedelvärde)							Antal		Andel	
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Diff 13-18	Diff 17-18	Diff 13-18	Diff 17-18
A1 Sjuksköterskor	11 943	12 029	12 043	11 885	11 878	11 846	-97	-33	-0,8%	-0,3%
A2 Barnmorskor	939	948	958	948	951	996	56	44	6,0%	4,7%
B1 Undersköterskor m.fl.	7 179	7 407	7 623	7 737	8 030	8 295	1 116	264	15,5%	3,3%
C1 Läkare	5 293	5 437	5 560	5 681	5 858	6 043	750	185	14,2%	3,2%
D1 Tandläkare	872	869	870	879	884	887	15	3	1,7%	0,4%
E1 Tandsköterskor m.fl.	1 364	1 356	1 378	1 421	1 406	1 425	61	19	4,5%	1,3%
E2 Tandhygienister	428	456	469	484	481	475	47	-6	11,0%	-1,3%
Totalt antal åa	28 018	28 502	28 903	29 034	29 489	29 966	1 948	477	7,0%	1,6%

Under perioden 2013-2018 har ytterligare 750 årsarbetare läkare anställda i regionen, medan antalet sjuksköterskor har minskat med 97 årsarbetare. Under perioden 2013-2018 har dock antalet undersköterskor ökat med 1 116 årsarbetare. Mellan 2017-2018 stannar antalet vid 264 för undersköterskor, 185 för läkare, men -33 för sjuksköterskor, vilket måste ses som alarmerande. För övriga grupper kan en ökning av antalet barnmorskor noteras, sannolikt pga. regeringens satsning på förlossningsvården. Andra grupper visar mindre variationer.

Andel av personalstock(årsmedelvärde)						
	2013	2014	2015	2016	2017	2018
A1 Sjuksköterskor	26,3%	26,0%	25,7%	25,1%	24,4%	23,8%
A2 Barnmorskor	2,1%	2,1%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
B1 Undersköterskor m.fl.	15,8%	16,0%	16,2%	16,3%	16,5%	16,7%
C1 Läkare	11,6%	11,8%	11,9%	12,0%	12,0%	12,1%
D1 Tandläkare	1,9%	1,9%	1,9%	1,9%	1,8%	1,8%
E1 Tandsköterskor m.fl.	3,0%	2,9%	2,9%	3,0%	2,9%	2,9%
E2 Tandhygienister	0,9%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%
Totalt andel av personalstocken(vårdyrken)	61,6%	61,7%	61,6%	61,3%	60,6%	60,2%

Den genomsnittliga kostnaden 2018 för de olika vårdyrkena framgår av diagrammet nedan. Det förekommer dock variationer mellan grupperna men noterbart är barnmorskor totalt sett har en högre kostnad – och sannolikt högre lön – än sjuksköterskor.

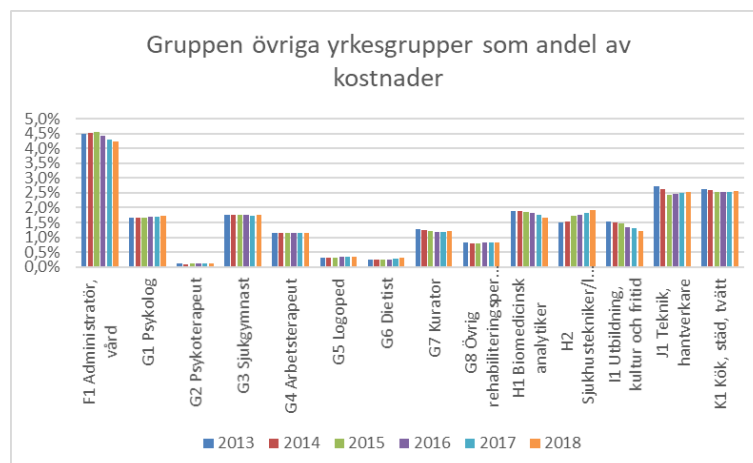
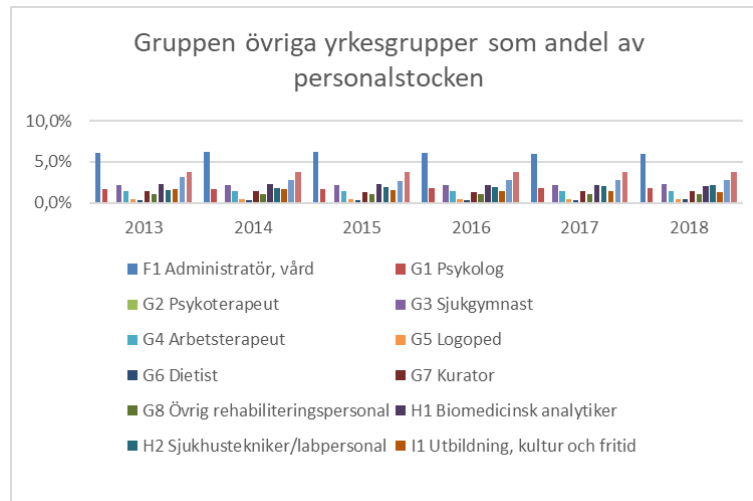
Genomsnittlig kostnad per årsarbetare							Diff 13-18	Förändring i % 2013-2018	Diff antal 2017-18	Förändring i % 2017-2018
	2013	2014	2015	2016	2017	2018				
A1 Sjuksköterskor	466	483	499	514	540	564	98	21,0%	24	4,5%
A2 Barnmorskor	510	525	544	577	596	618	108	21,2%	22	3,7%
B1 Undersköterskor m.fl.	397	402	410	425	444	465	68	17,1%	21	4,7%
C1 Läkare	938	960	975	982	997	1 028	90	9,6%	30	3,0%
D1 Tandläkare	672	686	693	717	717	738	67	9,9%	21	2,9%
E1 Tandsköterskor m.fl.	390	402	408	416	429	437	47	12,1%	8	1,9%
E2 Tandhygienister	399	400	412	422	441	458	59	14,7%	17	3,9%
Alla i gruppen	541	555	569	583	605	629	89	16,4%	24	4,0%

Vi kan notera en relativt lägst kostnadsökning för läkare(9,6 procent), och en relativt hög kostnadsökning för sjuksköterskor och barnmorskor (21 procent) under perioden 2013-2018. För alla i gruppen vårdyrken noteras en kostnadsökning på 16,4 procent, vilket innebär ca 2,7 procent i genomsnitt per år. Den låga utvecklingen för läkare torde anses som viktigt observandum.

Utveckling av kostnad och omfattning för övriga yrkesgrupper³

För övriga yrkesgrupper ser fördelningen andel och kostnader ut på följande sätt:

³ F1=Administratör, vård, G1=Psykolog, G2=Psykoterapeut, G3=Sjukgymnast, G4=Arbetsterapeut, G5=Logoped, G6=Dietist, G7=Kurator, G8=Övrig rehabiliteringspersonal, H1=Biomedicinsk analytiker, H2=Sjukhustekniker/labpersonal, I1=Utbildning, kultur och fritid, J1=Teknik, hantverkare, K1=Kök, städ, tvätt

Antal i personalstock(årsmedelvärde)									Andel	
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Diff 13-18	Diff 17-18	Diff 13-18	Diff 17-18
F1 Administratör, vård	2 797	2 867	2 915	2 884	2 908	2 998	202	91	7,2%	3,1%
G1 Psykolog	768	785	806	835	861	890	122	29	15,9%	3,4%
G2 Psykoterapeut	44	42	46	52	56	58	14	2	30,7%	3,8%
G3 Sjukgymnast	1 006	1 015	1 034	1 042	1 072	1 117	111	45	11,1%	4,2%
G4 Arbetsterapeut	644	652	668	682	694	709	65	15	10,1%	2,2%
G5 Logoped	176	180	193	199	203	220	43	17	24,6%	8,2%
G6 Dietist	137	140	142	145	167	193	56	26	40,6%	15,6%
G7 Kurator	650	650	634	645	684	713	63	29	9,7%	4,2%
G8 Övrig rehabiliteringspersonal	477	477	481	491	511	518	41	7	8,5%	1,3%
H1 Biomedicinsk analytiker	1 031	1 040	1 046	1 040	1 033	1 014	-17	-19	-1,6%	-1,8%
H2 Sjukhustekniker/labpersonal	722	816	894	920	992	1 092	370	100	51,3%	10,0%
I1 Utbildning, kultur och fritid	774	760	750	685	678	647	-127	-31	-16,4%	-4,6%
J1 Teknik, hantverkare	1 404	1 312	1 268	1 295	1 341	1 407	3	66	0,2%	4,9%
K1 Kök, städ, tvätt	1 729	1 762	1 760	1 784	1 833	1 896	167	63	9,7%	3,4%
Totalt antal åa	12 358	12 497	12 637	12 696	13 032	13 471	1 113	439	9,0%	3,4%

Kostnad								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Diff 13-18	Diff 17-18
F1 Administratör, vård	1 047 549	1 109 325	1 156 568	1 163 022	1 196 347	1 257 623	210 074	61 276
G1 Psykolog	389 291	402 516	419 623	445 419	473 605	507 740	118 449	34 135
G2 Psykoterapeut	24 043	23 646	26 062	30 107	32 864	35 429	11 386	2 565
G3 Sjukgymnast	408 102	429 523	449 860	463 740	483 222	520 903	112 801	37 681
G4 Arbetsterapeut	267 135	282 868	290 778	304 475	319 519	337 286	70 152	17 768
G5 Logoped	74 336	76 738	82 800	88 087	94 872	103 068	28 731	8 195
G6 Dietist	54 961	59 870	60 968	64 996	75 777	87 467	32 506	11 689
G7 Kurator	300 721	307 582	306 244	310 031	332 997	362 924	62 203	29 927
G8 Övrig rehabiliteringspersonal	194 744	196 225	203 002	213 577	231 674	244 931	50 187	13 257
H1 Biomedicinsk analytiker	441 190	458 270	470 431	474 672	485 999	490 238	49 048	4 239
H2 Sjukhustekniker/labpersonal	349 031	377 215	439 709	458 499	504 559	570 433	221 401	65 873
I1 Utbildning, kultur och fritid	362 305	369 692	372 726	351 696	360 596	360 076	-2 229	-519
J1 Teknik, hantverkare	638 563	641 253	617 551	647 436	692 374	753 604	115 041	61 230
K1 Kök, städ, tvätt	616 320	636 180	639 842	660 507	703 108	757 072	140 752	53 963
Totalt	5 168 293	5 370 902	5 536 165	5 676 265	5 987 514	6 388 794	1 220 501	401 279

Det kan noteras att gruppen har haft en relativt stabil utveckling över tid både avseende andel av personalstocken och andel av kostnader. Smärre förändringar av antal kan noteras för vissa grupper. Här kan bland annat lyftas sjukhustekniker som har blivit fler under hela perioden 2013–2018, men även fortsatt att växa mellan 2017–2018. Ökning har skett i nästan samtliga grupper, exempelvis bland vårdadministratörer, psykologer/psykoterapeuter samt sjukgymnaster och arbetsterapeuter.

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET